

6. HÁZI FELADAT

Beadási határidő: Október 27.

A csillaggal megjelölt feladatokat kell beadni. A kétcsillagos feladatok a szokásosnál nehezebbnek számítanak.

1. Döntsük el, hogy igazak-e az alábbi állítások.

- (1) Véges sok sehohsem sűrű halmaz uniója sehohsem sűrű.
- (2) Sűrű halmazok véges metszete szintén sűrű.
- (3) Legyen X irreducibilis noether-féle topologikus tér, $U \subseteq X$ nemüres nyílt halmaz. Ha $B \subseteq U$ sűrű, akkor $B \subseteq X$ is az.
- (4) Egy $\mathbb{A}_{\mathbb{C}}^n$ -beli irreducibilis részvarietás képe egy reguláris leképezés szerint szintén irreducibilis.

2. Legyen R olyan gyűrű, amelyben minden $a \in R$ elemhez létezik olyan $n_a > 2$, amelyre $a^{n_a} = a$. Igazoljuk, hogy minden R -beli prímeál maximális.

3. (Gyűrű spektruma) Legyen R gyűrű, jelölje $\text{Spec } R$ az R -beli prímeálok halmazát. Tetszőleges $S \subseteq R$ esetén legyen

$$V(S) \stackrel{\text{def}}{=} \{P \in \text{Spec } R \mid S \subseteq P\}.$$

Lássuk be az alábbi állításokat.

- (1) $V(\{0\}) = \text{Spec } R$, és $V(\{r\}) = \emptyset$ ha $r \in R^\times$.
- (2) $V(S) = V(\sqrt{(S)}) = V(\sqrt{S})$.
- (3) Ha $\{S_i \mid i \in I\}$ R -beli részhalmazok egy tetszőleges családja, akkor

$$V(\cup_{i \in I} S_i) = \bigcap_{i \in I} V(S_i).$$

- (4) Ha $I, J \triangleleft R$, akkor $V(IJ) = V(I \cap J) = V(I) \cup V(J)$.
- (5) A $\{V(S) \mid S \subseteq R\}$ halmaz egy topológiát határoz meg $\text{Spec } R$ -en, ez az ún. *Zariski-topológia*.
- (6) Írjuk le a Zariski-topológiát a \mathbb{Z} , $\mathbb{R}[x]$, $\mathbb{C}[x]$ gyűrűk spektrumain. Mely pontok lesznek zártak?

3. Legyen X topologikus tér, $A, B \subseteq X$ tetszőleges részhalmazok.

- (1) Mutassuk meg, hogy $\text{int}(A) = \{x \in X \mid \exists U \subseteq X \text{ open for which } x \in U \subseteq A\}$.
- (2) Bizonyítsuk be, hogy $\overline{A} = \{x \in X \mid \forall U \subseteq X \text{ nyílt, amelyre } x \in U : U \cap A \neq \emptyset\}$.
- (3) Igazoljuk, hogy A pontosan akkor nyílt, ha $A = \text{int}(A)$, továbbá A pontosan akkor zárt, ha $\overline{A} = A$.
- (4) Ellenőrizzük, hogy $X - \text{int}(A) = \overline{X - A}$, és $X - \overline{A} = \text{int}(X - A)$.
- (5) Igazoljuk az alábbi állításokat: $\text{int}(A) \cap \text{int}(B) = \text{int}(A \cap B)$, $\overline{A} \cup \overline{B} = \overline{A \cup B}$.
- (6) Lássuk be, hogy

$$\bigcap_{\alpha \in I} \text{int}(A_\alpha) \supseteq \text{int}\left(\bigcap_{\alpha \in I} A_\alpha\right) = \text{int}\left(\bigcap_{\alpha \in I} \text{int}(A_\alpha)\right), \quad \bigcup_{\alpha \in I} \text{int}(A_\alpha) \subseteq \text{int}\left(\bigcup_{\alpha \in I} A_\alpha\right).$$

- (7) Ellenőrizzük, hogy ha $A \subseteq B$, akkor $\text{int}(A) \subseteq \text{int}(B)$ és $\overline{A} \subseteq \overline{B}$.

4. Legyen $V \subseteq \mathbb{A}_{\mathbb{C}}^n$ nemüres affin varietás, $\phi \in \mathbb{C}[V]$. Mutassuk meg, hogy $V_V(\phi) = \emptyset$ pontosan akkor, ha ϕ invertálható $\mathbb{C}[V]$ -ben. Mi történik az \mathbb{R} alaptest felett?

5. Legyenek X, Y affin varietások. Mi a viszony az $X \times Y$ -on értelmezett Zariski-topológia és a szorzattopológia között?

6. Legyen X tetszőleges topologikus tér. Mutassuk meg, hogy X pontosan akkor Hausdorff, ha $\Delta(X) \subseteq X \times X$ zárt halmaz.

7. * Legyen X irreducibilis affin varietás egy algebrailag zárt test felett, $U \subseteq X$ nemüres nyílt halmaz. Azt mondjuk, hogy egy $\phi \in k(X)$ racionális függvény *reguláris* U -n, ha minden $P \in U$ pontban értelmezve van. Az ilyen függvények k -algebráját $\mathcal{O}_X(U)$ -val jelöljük.

(1) Bizonyítsuk be, hogy $\mathcal{O}_X(U) = \mathcal{O}_{X,P}$ mint $k(X)$ részhalmazai.

(2) Lássuk be, hogy $\phi \in k(X)$ pontosan akkor reguláris U -n, ha minden $P \in U$ esetén létezik olyan $P \in V \subseteq U$ nyílt halmaz és $f, g \in k[x_1, \dots, x_n]$ polinomok, amelyekre

(a) $g(Q) \neq 0$ minden $Q \in V$ esetén, és

(b) $\phi(Q) = f(Q)/g(Q)$ minden $Q \in V$ pontra.

7. * Határozzuk meg az $\mathcal{O}_{\mathbb{A}_{\mathbb{C}}^2}(\mathbb{A}_{\mathbb{C}}^2 \setminus \{(0,0)\})$ k -algebrát.

8. ** Legyen X egy irreducibilis affin varietás. Keressük meg a gyűrűkéve definícióját, és igazoljuk, hogy a

$$U \subseteq X \text{ nyílt} \mapsto \mathcal{O}_X(U)$$

hozzárendelés egy gyűrűkévét definiál az (X, τ_{Zar}) topologikus téren.